O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti rektori
M.E. Po‘latov

2024 yil “29” August

Ro‘yxatga olindi: №
2024 yil “5” 08-41

TA’LIM MENEJMENTI

O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi: 400 000 - Biznes, boshqaruv va huquq

Ta’lim sohasi: 410 000 - Biznes va boshqaruv

Magistratura mutaxassisligi: 70411201 – Menejment (tarmoqlar va sohalar bo‘yicha)

SAMARQAND – 2024

Fan/modul kodi EDUMAN5	O‘quv yili 2024 - 2025	Semestr 2	Kreditlar 5
Fan/modul turi Majburiy	Ta’lim tili O‘zbek		Haftadagi dars soatlari 4
1 Fanning nomi	Auditoriya mashg’ulotlari (soat)	Mustaqil ta’lim (soat)	Jami yuklama (soat)
Ta’lim menejmenti	60	90	150

2 I. Fanning mazmuni

Fanni o‘qitishdan maqsad – magistratura talabalarida ta’lim menejmenti doirasida innovatsion jarayonlarni boshqarish, ta’lim va tarbiyabiy jarayonlarni tashkil etish va boshqarishga doir bilimlar tizimi va kasbiy kompetensiyalarni shakllantirish, shuningdek, ta’lim muassasasi rahbarlarining funksional vazifalari va boshqaruv faoliyati samaradorligi, boshqaruv funksiyalari va uslublari, startegik boshqaruv va rejalashtirish, xodimlarni boshqarishning nazariy va amaliy jihatlarini o‘rgatishdan iborat.

Fanning vazifasi: ta’lim menejmenti haqida tushuncha, boshqaruv va rahbar faoliyati, asosiy funksiyalari hamda boshqaruv jarayonini bilish; innovatsion jarayonlarni boshqarishning nazariy va amaliy asoslarini o‘rgatish; rahbarlik va rahbarning boshqaruv ko‘nikmalarini shakllantirish; ta’lim va tarbiyaviy tadbirlarni tashkil etish, o‘tkazish, ma’naviy-ma’rifiy va ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlardagi ishlar monitoringini amalga oshirish ko‘nikmalarini tarkib toptirish.

Ushbu maqsadga erishish uchun fan magistratura talabalarini nazariy bilimlar, amaliy ko‘nikmalar, moliyaviy hodisa va jarayonlarga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish vazifalarini bajaradi.

3 II. Asosiy nazariy qism (ma’ruza mashg’ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1- mavzu: Ta’lim menejmentining nazariy asoslari

Ta’limda menejmentning mohiyati. Ta’limda menejmentning ilmiy yondashuvlari. Ta’limda menejmentning ilmiy maktablari. Ta’lim menejmenti fanining predmeti va vazifalari. Pedagogik menejment mohiyati va mazmuni.

2- mavzu: Ta’limda menejmentning uslublari

Iqtisodiy, iqtisodiy rag‘batlantirish usullari. Tashkiliy va ma’muriy usullar. Psixologik va pedagogik ta’sir qilish usullari. Jamoatchilikka ta’sir qilish usullari. Boshqaruv faoliyati darajalari. Boshqaruv usullarini tanlash.

3- mavzu: Ta’limda zamonaviy menejmentning funksiyalari va

tamoyillari

Boshqaruvning klassik sxemasi. Rejalashtirish va tashkil etish ta'lim menejmentining funksiyalari sifatida. Ta'lim muassasalarida vakolatlar taqsimoti. Nazorat: ta'lim jarayoni sifati menejmenti. Zamonaviy ta'lim muassasalarini boshqarish mezonlari. Boshqaruvga metodologik yondashuvlar. Pedagog faoliyatini rag'batlantirish. Pedagogik menejment funksiyalari.

4- mavzu: Davlat ta'lim standartlari ta'limni rejalashtirish va uni loyihalashning shakli sifatida

Ta'lim to'g'risidagi qonunchilik. Ta'limning xalqaro standart klassifikatsiyasi. Oliy ta'limning davlat ta'lim standarti, asosiy qoidalar. Umumiy o'rta ta'limning davlat ta'lim standartlari. Oliy ta'lim yo'nalishlari va mutaxassisliklari o'quv rejalari va o'quv dasturlari mazmuniga qo'yiladigan umumiy talablar.

5- mavzu: Umumiy o'rta va o'rta maxsus ta'lim muassasalarida boshqaruv tizimi

Maktab boshqaruvining o'ziga xos xususiyatlari. Maktab boshqaruvining umumiy va xususiy masalalari. Maktabda boshqaruv organlarining tuzilishi. Etakchilik tamoyillari. Maktab direktori va uning o'rinbosarlari. Maktab faoliyatini rejalashtirish. Maktab boshqaruvida nazorat.

6- mavzu: Professional ta'lim muassasalari boshqaruv ob'ekti va sub'ekti sifatida

Professional ta'lim - ta'lim xizmatlarining tarmog'i sifatida. Professional ta'lim boshqaruvining usullari va tashkiliy tuzilmalari. Sifat menejmentining yaxlit tizimini qurish tamoyillari. Professional ta'limda tashkiliy tuzilmalarni loyihalash. Kasb-hunar ta'limi tizimida boshqaruvning funksional mazmuni. Professional ta'lim tizimida boshqaruvning tashkiliy asoslari. Professional ta'lim tizimini boshqarish tuzilmasida o'qituvchining tashkiliy madaniyati.

7- mavzu: Oliy ta'lim muassasasida boshqaruv tizimi

Universitet boshqaruvining an'anaviy tizimi. Oliy o'quv yurtlarini boshqarishni tashkil etishning asosiy modellari. Ilmiy kengashlarning vazifalari. Universitetda o'zini o'zi boshqarish. Fakultet va kafedra. Oliy o'quv yurtida ish yuritish. Zamonaviy universitet boshqaruvidagi innovatsiyalar va innovatsiyalarni boshqarish. Sinergiya imkoniyatlari.

8- mavzu: Oliy ta'lim muassasasida o'quv-tarbiya jarayonini boshqarish

Ta'lim-tarbiya jarayonida o'qituvchi-pedagoglarga qo'yiladigan asosiy talablar. O'quv-me'yoriy xujjatlar va o'quv-metodik ishlar, ularga

qo‘yiladigan talablar. Metodika va ta’lim texnologiyasi. Dars o‘tish metodlari va ularni tanlash mezonlari.

9- mavzu: Rivojlangan mamlakatlar oliy ta’lim menejmentida zamonaviy yondashuvlar: modulli-kredit tizimi

Xorijiy mamlakatlar ta’lim tizimi. Zamonaviy yondashuvlar. Modulli ta’lim mohiyati va tamoyillari. Modulli-kredit tizimi mohiyati. ECTS kreditlari va uning mohiyati. Oliiy ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha o‘quv rejalari, o‘quv dasturlari va fan sillabuslarini ishlab chiqish va tatbiq etish tartibi.

10- mavzu: Ta’limda boshqaruv psixologiyasi va madaniyati

Ta’lim muassasasini boshqaruvchi shaxsiga qo‘yiladigan talablar. Ta’limda menejmentning o‘ziga xosligi. Boshqaruv madaniyati. Ta’limda menejerning kasbiy fazilatlari va muloqot qobiliyatlari. Pedagogik jamoa rahbarining boshqaruv faoliyatini tarkibiy elementlari. Ta’lim muassasasi rahbari faoliyatining asosiy vazifalari. Pedagogik jamoada rahbar va unga bo‘ysunuvchilar o‘rtasidagi o‘zaro tushunish psixologiyasi. Rahbar faoliyatida taym-menejment.

11- mavzu: Ta’lim muassasalarida inson resurslarini boshqarish

Ta’lim muassasasining resurslari tuzilmasi. Resurslarni boshqarish tushunchasi. Inson resurslarini boshqarish. Ta’limda inson resurslari. Inson resurslarini boshqarishning pedagogik shartlari.

12- mavzu: Pedagog faoliyatini motivatsiyalash

Ta’lim muassasalarida xodimlarni motivatsiyalash tizimi. Motivatsiyalash omillari. Motivlash tarzi. Tashqi motivlar. Ichki motivlar. Umum ta’li maktablari xoimlarini rag‘batlantirish va motivatsiyalash shakllari va usullari. Ta’lim muassasalarida mehnat faoliyati rag‘bati.

13- mavzu: Ta’lim sohasida rahbar faoliyatida kommunikatsiyalar

Professional kommunikatsiya: mohiyati va xususiyatlari. Professional kommunikatsiya turlari. Ta’lim jarayonida kommunikativ ta’sir qilish vositalari. Ta’lim muassasasining kommunikativ muhiti. Ta’limni kompyuterlashtirish va tarmoqdagi kommunikatsiya.

14- mavzu: Ta’lim tizimida marketing

Ta’lim muuassasasi marketing muhiti va uning tahlili. Ta’lim muassasasi makromuhiti. Ta’lim muassasasi ichki muhiti. Ta’lim muassasasining maqsadli bozori. Ta’lim xizmatlari marketingi konsepsiyasi. Ta’lim sohasida marketingning o‘ziga xos xususiyatlari.

15- mavzu: O‘quv-tarbiya jarayoni sifatini boshqarish

Shaxslararo munosabatlar va ularning tuzilishi. Ta’lim muassasalaridagi

4. https://www.edu.uz/uz - O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi rasmiy sayti.
5. www.prezident.uz - O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti matbuot hizmati.
6. www.sciencedirect.com - Xalqaro ilmiy ma’lumotlar bazasi.

8	Fan dasturi Samarqand iqtisodiyot va servis instituti O`quv uslubiy kengashining 2024-yil 29 avgustdagi 1-sonli yig`ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№ FD-08-41
9	**Fan/modul uchun ma’sul:** **M.T.Alimova** – SamISI “Menejment” kafedrasi professori, i.f.d.
10	**Taqrizchilar:** **U.Xaydarov** – Samarqand shahridagi “RIX PROMINVEST” ma’suliyati cheklangan jamiyati direktori **I.X.Nasimov** – SamDU, “Tarmoqlar iqtisodiyoti” kafedrasi dotsenti, PhD

	topshirish.
7	**Asosiy adabiyotlar:** 1. Файзуллаева Н.С. Таълим иқтисодиёти ва менежменти. Ўқув қўлланма. T. Lesson press, 2020, - 208 бет. 2. Yo'ldoshev N.Q., Zaxidov G'.E. Menejment. Darslik. – T.: "O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati" nashriyoti, 2018. -392 b. 3. L.V.Peregudov, M.X.Saidov. Oliy ta'lim menejmenti va iqtisodiyoti. T.: «Moliya» nashriyoti, 2002 y. 184 b. 4. Современный менеджмент в образовании: учебное пособие для обучающихся в магистратуре / Б. Р. Мандель. – М.; Берлин: Директ-Медиа, 2018. – 492 с. 5. А.П. Еремина. Образовательный менеджмент: Учебное пособие / А.П. Еремина. Мин-во просвещения РФ, Оренб.гос. пед. ун-т.- Оренбург: Изд-во ОГПУ, 2021.- 129 с. 6. Educational Management. Edited By Dr. Kulwinder Pal. Printed by USI PUBLICATIONS. 2/31, Nehru Enclave, Kalkaji Ext., New Delhi-110019 for Lovely Professional University hagwara. 2020. 405 p. **Qo'shimcha adabiyotlar:** 7. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoevning Oliy Majlis va O'zbekiston xalqiga Murojaatnomasi. (20.12.2022) // https://president.uz/uz/lists/view/5774 8. R.X. Djuraev, S.T. Turgunov Ta'lim menejmenti. O'quv qo'llanma. Toshkent: «VORIS-NASHRIYOT» 2006. 266 b. 9. Лапыгин Ю.Н. Стратегический менеджмент. Учебное пособие. – М.: Эксмо, 2010. – 432 с. 10. Круглова Н. Ю., Круглов М. И. Стратегический менеджмент. Учебник. М.: РДЛ, 2009.- 317 с. 11. Nazarova G.G., Nazarova R.R., Salixova N.M., Muxamedjanova G.A., Ismailova N.S. "Xalqaro menejment". O'quv qo'llanma. - T.: TDIU, 2009., - 118 b. 12. Менеджмент в образовании: Учебное пособие. – Нижне-вартовск: Изд-во Нижневарт. гуманит. ун-та, 2011. – 123. 13. Educational Management Handbook for School of Education Student. PRIADI SURYA, M.Pd. Yogyakarta State University. 2011. 150 p. **Axborot manbaalari:** 1. www.gov.uz - O'zbekiston Respublikasining hukumat portali. 2. .www.lex.uz - O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi. 3. www.stat.uz - O'zbekiston Respublikasi Davlat Statistika Qo'mitasi rasmiy sayti.

	ijtimoiy-psixologik iqlim va unga ta'sir etuvchi omillar. Pedagoglar jamoasida ijobiy psixologik muhit yaratishda rahbarning roli. Pedagogik ziddiyatlarning o'ziga xos xususiyatlari. Shaxslararo ziddiyatlar. Pedagogik jamoada ziddiyatlarni boshqarishning xususiyatlari. Pedagogik menejmentda nazorat. Ta'lim sifati, o'quvchilar tarbiyasi va o'qituvchining ish samaradorligi diagnostikasi. Pedagogning o'z-o'zini boshqaruvi. **16- mavzu: Ta'lim sifatini boshqarish** Ta'lim sifati muammolari. Ta'lim sifatini boshqarishga yangi yondashuvlar. Ta'lim jarayoni sifatini boshqarishning uch bosqichli modeli. Ta'lim sifatining asosiy jihatlari. Sifatni ta'minlashdagi ijtimoiy-psixologik to'siqlar. Sifat va ta'lim standartlari. TQM tamoyillari. Oliy ta'lim muassasalarida TQM imkoniyatlari. Ta'lim sifatini monitoring qilish. **17- mavzu: Ta'lim muassasalarini boshqarishda rahbarlik** Rahbar va lider tushunchasi. Rahbarlik uslublari. Rahbarning ish vaqti va undan foydalanish. Zamonaviy maktab rahbarlarining vazifalari. Rahbarlarning boshqaruv faoliyati samaradorligi. **III. Amaliy mashg'ulotlarlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar** *Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:* 1. Ta'lim menejmentining nazariy asoslari 2. Ta'limda menejmentning uslublari 3. Ta'limda zamonaviy menejmentning funksiyalari va tamoyillari 4. Davlat ta'lim standartlari ta'limni rejalashtirish va uni loyihalashning shakli sifatida 5. Umumiy o'rta va o'rta maxsus ta'lim muassasalarida boshqaruv tizimi 6. Professional ta'lim muassasalari boshqaruv ob'ekti va sub'ekti sifatida 7. Oliy ta'lim muassasasida boshqaruv tizimi 8. Oliy ta'lim muassasasida o'quv-tarbiya jarayonini boshqarish 9. Rivojlangan mamlakatlar oliy ta'lim menejmentida zamonaviy yondashuvlar: modulli-kredit tizimi 10. Ta'limda boshqaruv psixologiyasi va madaniyati 11. Ta'lim muassasalarida inson resurslarini boshqarish 12. Pedagog faoliyatini motivatsiyalash 13. Ta'lim sohasida rahbar faoliyatida kommunikatsiyalar 14. Ta'lim tizimida marketing 15. O'quv-tarbiya jarayoni sifatini boshqarish 16. Ta'lim sifatini boshqarish 17. Ta'lim muassasalarini boshqarishda rahbarlik **IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar** *Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan topshiriqlar:*

	1. Pedagogik menejmentning asosiy maqsadi va vazifalari. 2. Menejment fanining shakllanishi va rivojlanish bosqichlari. 3. Ta'lim muassasalarini boshqarish. 4. Rahbarlarning boshqaruv faoliyati. 5. Boshqarish ob'ekti va sub'ekti. 6. Ma'muriy menejmentning asosiy maqsadi. 7. Ta'lim menejmenti va uning maqsadi. 8. Menejmentning rivojlanish bosqichlari. 9. Boshqaruv jarayonida pedagogika fanining vazifalari. 10. Ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etish va boshqarish. 11. Boshqaruv jarayonida zamonaviy axborot texnologiyalari va ulardan foydalanish. 12. Mamlakatda ta'lim tizimini rivojlantirishda olib borilayotgan islohotlar. 13. Boshqaruvda rahbarning pedagogik qobiliyatlari. 14. Boshqaruv jarayonida rahbarning psixologik yondashuvi. 15. Boshqaruvda rahbarning zamonaviy va innovatsion faoliyati. 16. Ta'lim tizimida strategik boshqaruv va rejalashtirish. 17. Personal (pedagog va ishchi xodimlar)ni boshqarish. 18. Boshqaruvda rahbar etikasi va madaniyati. 19. Boshqarishning o'ziga xos funksiyalari. 20. Zamonaviy maktab boshkaruvida menejmentning funksional-tashkiliy tuzilmasi. 21. Rahbarning boshqaruv faoliyatida samardorlik va natijaviylik. 22. Vatanga muhabbat tuyg'usini shakllanitirishda rahbarning vazifalari. 23. Rahbarlik va liderlik tushunchasi. Rahbarlik uslublari. 24. Ta'lim muassasalari boshqaruvi vositalari va boshqaruv uslublari. 25. Boshqaruvda pedagogik qobiliyatlar. 26. Boshqaruv jarayonlarida psixologiya fanlarining vazifalari. 27. Psixologiyaning asosiy tushunchalari va ularning boshqaruv jarayonidagi ahamiyati. 28. Umumiy urta ta'lim muassasalarida boshkaruv. 29. Maktabni boshqarishga zamonaviy yondashuvlar. 30. Umumiy urta ta'lim muassasalarida innovatsion boshqaruv. 31. Pedagogik xodimlarning innovatsion faoliyatini tashkil etish va boshqarish. 32. Stresslarni boshkarish. 33. Personalni boshqarish. 34. Boshqaruvda rahbar etikasi. 35. Boshkaruvda motivlashtirish va motivlashtirish nazariyalari. 36. Rahbarlarning boshqaruv faoliyati samardorligi. 37. Pedagog kadrlarni malakasini oshirishda rahbarning tizimli yondashuvi. 38. Rahbar va liderlik tushunchasi. Rahbarlik uslublari.

	39. Rahbarning ish vaqti va undan samarali foydalanish. 40. Maktab direktori faoliyatida boshqaruv vositalari. 41. Maktab direktori boshqaruv faoliyati. 42. Ta'lim muassasasi rahbarining boshqaruv faoliyati.
4	**V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)** Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: - ta'limni boshqarishning o'rni, roli va ahamiyati; menejmentning asosiy tushunchalari va ularning kelib chiqish va rivojlanish tarixi; ta'limda boshqaruvning asosiy tayanch elementlarining mohiyati va xususiyatlari; ta'limda boshqaruv funksiyasi sifatida jamoa faoliyatini tashkil etish asoslari; ta'limda menejmentning maqsad va vazifalari; ta'lim jarayonini boshqarishning asosiy nazariy, uslubiy va axloqiy tamoyillari, tashkiliy shakllari va texnologik usullari va uslublari; ta'limda boshqaruv samaradorligini belgilovchi omillar to'g'risida ***tasavvurga ega bo'lishi***; - davlatning zamonaviy ta'lim sohasidagi siyosatiga muvofiq ta'limni boshqarishning maqsad va vazifalarini shakllantirish; ta'limga tamoyillar, tashkiliy shakllar va boshqaruv usullarini joriy etish jarayonini loyihalashni; ta'limda boshqaruv samaradorligini belgilovchi omillarni hisobga olishni; o'z faoliyatida pedagogik menejmentning xalqaro amaliyotida qabul qilingan kasbiy va axloqiy me'yorlarga rioya qilishni; murakkab holatlarda tezkor harakat qilish va zamonaviy biznes aloqalarining turlari va shakllaridan samarali foydalanishni; xodimlarni rag'batlantirishning samarali usullarini tanlashni ***bilishi va ulardan foydalana olishi;*** pedagogik menejment sohasida o'z kasbiy faoliyatining maqsad va vazifalarini o'z vaqtida aniqlash uchun zarur bo'lgan professional fikrlash; menjment texnologiyasidan foydalana olish; ta'lim va tarbiyaviy tadbirlarni tashkil etish, o'tkazish, ma'naviy-ma'rifiy va ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlardagi ishlar monitoringini amalga oshirish ***ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.***
5	**VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** • ma'ruzalar; • amaliy ishlarni bajarish va xulosalash; • interfaol keys-stadilar; • blits-so'rov; • guruhlarda ishlash; • taqdimotlar namoyishi; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
6	**VII. Kreditlarni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar xaqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ish yoki testni